

Шевченко Сергій Олексійович
доктор наук з державного управління, професор,
Заслужений працівник освіти України,
завідувач кафедри управління та адміністрування
(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЄЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ, ЗМІСТ ТА НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Анотація. У статті обґрунтовано сутність і зміст державного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, напрямів розвитку відповідних механізмів, взаємодії учасників європейського простору вищої освіти в контексті Паризької Міністерської конференції ЄПВО (2018 р.), спрямування державної політики на міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти України.

Актуалізовано необхідність створення та розвитку механізмів публічного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, які б уможливили та забезпечили формування фундаментальних цінностей, що формують основу європейського простору вищої освіти (ЄПВО).

Уточнено сутність інтернаціоналізації вищої освіти, інструментів реалізації механізмів державного управління інноваційним розвитком вищої освіти, основних чинників удосконалення інституційного механізму державного регулювання інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, висвітлено певні етапи інтеграції вищої освіти через міжнародні освітні програми.

Ключові слова: вища освіта, інтернаціоналізація, європейський простір вищої освіти, державне управління інтернаціоналізацією вищої освіти, механізми та інструменти державного управління, міжнародне співробітництво.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження інтернаціоналізації вищої освіти в Україні обґрунтовується необхідністю визначення стратегічних напрямків публічного управління процесом інтернаціоналізації вищої освіти задля забезпечення високої якості освітніх послуг для вітчизняних та іноземних студентів, професійної підготовки студентів, формування цільової взаємодії виробників і споживачів міжнародних освітніх послуг, посилення міжнародного співробітництва та конкурентоспроможності закладів вищої освіти.

Паризька Міністерська конференція ЄПВО (2018 р.) стала можливістю зміцнити співпрацю між країнами для кращого майбутнього вищої освіти. Для формування фундаментальних цінностей, що формують основу європейського простору вищої освіти (ЄПВО) і зазначені в Паризькому Комюніке, мають бути створені та набути розвитку механізми публічного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, які б уможливили та забезпечили:

- структуровану колегіальну (експертну) підтримку (Structured peer support) I раунду (моніторинг та аналіз результатів), 3-циклової системи вищої освіти, Лісабонської конвенції про визнання, QA відповідно до ESG;
- інновації у навчанні та викладанні: інноваційні та інклюзивні практики, європейський форум з викладання та навчання (CAU), розвиток ініціатив, що базуються на кращих практиках, студентоцентроване навчання та відкрита освіта у контексті «Навчання впродовж життя», підтримка ЗВО (інституційні стратегії, міждисциплінарні ОП, дуальне навчання, інтеграція ВО, досліджень та інновацій), Digitalisation (цифрова та змішана освіта, відповідні компетентності у студентів і персоналу, відповідні освітні дослідження та прогнозування), підтримка інституційних, національних та європейських ініціатив (професійний розвиток викладачів, визнання якісного та інноваційного викладання) [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема державного управління інтернаціоналізацією вищої освіти зумовила значну кількість українських та іноземних наукових праць, присвячених її дослідженню. У своєму дослідженні ми спиралися на наукові доробки вчених (С. Домбровська, Н. Діденко, Л. Івашова, Д. Карамішев, Н. Карпеко, В. Коврегін, О. Крюков, І. Лопушинський, В. Луговий, В. Майборода, С. Мороз, А. Помаза-Пономаренко, О. Поступна, В. Сиченко, І. Якайтис, П. Алієва, А. Вербицька, О. Нітенко, О. Радченко та ін.), які особливу увагу надавали визначенню механізмів державного управління, інтернаціоналізації вищої освіти, тактичним й оперативним аспектам формування кінцевого продукту вищої освіти – людського капіталу в умовах міжнародної конкуренції.

Метою статті є обґрунтування сутності публічного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, напрямів розвитку відповідних механізмів, взаємодії учасників європейського простору вищої освіти в контексті Паризької Міністерської конференції ЄПВО (2018р.), спрямування державної політики на міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У Паризькому Комюніке Міністерської конференції ЄПВО (2018р.) зазначені цінності, що формують основу європейського простору вищої освіти (ЄПВО): академічна свобода, добросовісність, інституційна автономія, участь студентів і академічного персоналу у врядуванні, соціальна відповідальність ЗВО, сприяння розвитку згуртованого та інклюзивного суспільства через покращення міжкультурного розуміння, залучення

громадськості, розвиток етичної свідомості, сприяння доступу до вищої освіти. У підсумковому документі Паризької конференції наголошується на необхідності покращення реалізації цінностей, особливо демократії, оскільки стандарти вищої освіти передають уявлення про мир і свободу. Адже у все більш взаємозалежному та інтернаціоналізованому світі вища освіта є визначальною для миру й нашого майбутнього процвітання [10].

Зв'язок між вищою освітою і суспільством особливо життєво важливий у часи, коли суспільство підстерігає низка викликів: соціальна інклюзія та розширення доступу до вищої освіти, безробіття серед молоді, зростання популізму, кліматичні зміни, міграція народів тощо.

Саме вища освіта, маючи певні традиції налагодження міжнародних зв'язків, забезпечує підґрунтя у світі для взаємозбагачення ідеями та практики вирішення глобальних проблем. Заклади вищої освіти разом зі стейкхолдерами є ключовими у міжнародній співпраці через механізми уможливлення мобільності науково-педагогічних працівників і студентів, міжнародних дослідницьких партнерств, транснаціональної освіти.

В умовах соціальних викликів вони (заклади вищої освіти) можуть допомогти у формуванні соціальної згуртованості, розвиваючи у студентів ціннісні орієнтири та формуючи компетентності, що сприятимуть соціальній інклюзії та глобальному громадянству.

«Інтернаціоналізація вищої освіти – відносно новий феномен, який може мати різні трактування. Процес інтернаціоналізації вищої освіти розвивається завдяки динамічно еволюціонуючим політичним, економічним, соціокультурним та академічним факторам» [5, С.161].

Термін «інтернаціоналізація» у «Словнику іноземних мов» трактується як «визнання чогось інтернаціональним», перетворення чого-небудь в інтернаціональне, надання за угодою всім державам права користування на рівних засадах...» [12, С.198]. Дж.Найт трактує поняття інтернаціоналізації як «...процес інтеграції міжнародних, міжкультурних і глобальних елементів в освіті (педагогічні), науковій й адміністративній функції окремо взятої організації»[2].

Суттєвим, на наш погляд, є розуміння «інтернаціоналізації вищої освіти», як відповідності освіти цілям та змісту Європейського простору вищої освіти, формування якого відбувається в трьох рівнях: співробітництво між університетами; міждержавне співробітництво у форматі Болонського процесу; наднаціональний процес, що відбувається на рівні і в рамках Європейського Союзу.

Нашу увагу також привернуло визначення, в якому інтернаціоналізація освіти розглядається «...одним із чинників становлення глобального простору вищої світи й класифікується як зовнішня (міжнародна академічна мобільність) і внутрішня (впровадження світових стандартів, інтернаціоналізація навчальних курсів, міжкультурних програм...)» [7, С.206].

Форум з політики Болонського процесу в Парижі в травні 2018 року надав важливу можливість багатостороннього діалогу й обміну ідеями між членами Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), міністрами з інших країн та стейкхолдерами. Як визнано ухваленим Комюніке, у фокусі найближчого майбутнього після 2020 р. постануть: міждисциплінарне та транскордонне співробітництво; інклюзивні та інноваційні підходи до L&T; роль вищої освіти у суспільстві, забезпечення стійкого майбутнього, досягнення цілей стійкого розвитку ООН; підвищення мобільності (студентів, персоналу, дослідників); підвищення кількості спільних освітніх програм; ініціатива ЄС «Європейські університети»; інтеграція та синергія ЕНЕА та ERA; підготовка Глобальної конвенції UNESCO про визнання кваліфікацій; зміцнення соціального виміру вищої освіти [10].

Зрозуміло, що вища освіта в Україні не повинна бути осторонь інтернаціоналізації, зростають запити студентів, викладачів, співробітників, урізноманітнюються пошуки можливих шляхів для міжнародного розвитку, нових підходів для вибудовування партнерських відносин, підвищення рейтингу закладів вищої освіти, вибору стратегії інтернаціоналізації, запровадження проєктів і програм мобільності та співпраці («Еразмус+», «Горизонт 2020» та ін.), що фінансуються ЄС, як основного шляху виконання зобов'язань з міжнародної співпраці.

Як бачимо, інтернаціоналізація вищої освіти в Україні потребує високого рівня академічних стандартів, послідовної освітньої політики щодо розвитку міжнародного співробітництва у створенні цілісної системи міжнародних зв'язків у галузі освіти, яка охоплює і міжнародний, і вітчизняний ринки освітніх послуг.

На нашу думку важливою формою інтернаціоналізації вищої освіти є створення можливостей для мобільності студентів (виїзд для навчання за кордон). Існують певні інструменти й засоби державного управління інтернаціоналізацією вищої освіти, зокрема, створення різноманітних державних та регіональних програм, укладання з країнами двосторонніх і багатосторонніх угод, програм студентського обміну як потужного засобу розвитку загальноєвропейського ринку фахівців і кваліфікованих працівників.

Державне управління інтернаціоналізацією вищої освіти означає, на нашу думку, вплив органів державної влади на інституції інтернаціоналізації вищої освіти, за якого система вищої освіти адаптується до ринку освітніх послуг.

Саме тому механізм інтернаціоналізації вищої освіти у забезпеченні якості надання освітніх послуг набуває своєї актуальності. Наприклад, на цей час система вищої освіти України не є конкурентоспроможною на міжнародному ринку надання освітніх послуг. За експертною оцінкою фахівців авторитетної британської компанії QS (Quacquarelli Symonds Ltd) система вищої освіти України позиціонує лише на 45 місці серед відповідних систем 50 країн світу [6].

Як відзначає О.Радченко «механізму, як такому, мають бути обов'язково притаманні такі ознаки: він є продуктом організованої діяльності; він має мету або функцію; він містить послідовність дій, певний вид руху;

він передбачає переважно однобічний вплив із чітко визначеним вектором впливу; він має суб'єкт і об'єкт...» [11, С.20].

Ми поділяємо точку зору Якайтис І.Б. про те, що «...інструментами реалізації механізмів державного управління інноваційним розвитком вищої освіти визнано засоби, прямі і непрямі форми, методи та прийоми, використовуючи які держава послідовно і систематично впливає на кон'юнктуру ринку освітніх послуг і діяльність закладів вищої освіти з метою підтримки оптимальних організаційних, соціальних, педагогічних, правових, кадрових, матеріально-фінансових та інших умов їх розвитку, забезпечення високоякісних освітніх послуг, рівного доступу до освіти, інтеграцію української освітньої сфери у європейський простір...» [13].

Автором зазначено, що «...стратегічний пріоритет удосконалення механізмів державного управління інноваційним розвитком вищої освіти може бути реалізований завдяки всіх зацікавлених сторін – вищої освіти, держави, бізнесу та суспільства...» [13].

Отже, ми з'ясували, що механізми державного управління мають конкретний характер і кожен механізм розглядається як сукупність взаємоузгоджених методів управління.

Теоретичне вивчення проблеми державного управління інтернаціоналізації вищої освіти дозволяє звернутися до досліджень Алієвої П.І., яка суттєво розкрила механізм державного регулювання міжнародного співробітництва закладів вищої освіти, вказуючи, що «...у якості найбільш істотних можна виділити такі: політичні – демократизація світового співтовариства, розвиток інтеграційних процесів у політичній і соціальній сферах; економічні – глобалізація економіки і технологій, вимоги світового і регіональних ринків праці; культурні й ідеологічні – зростання міжнародної відкритості та розвиток діалогу національних культур; академічні – інтернаціональний характер наукових знань, універсальна основа освіти і науково-дослідної діяльності, формування міжнародних стандартів якості; інформаційні – нові інформаційні технології, глобальні мережі...» [4, С.9].

Нам імпонує думка дослідниці про те, що основними чинниками «...вдосконалення інституційного механізму державного регулювання є такі: створення його концепції; регулювання відносин між органами і підрозділами ЗВО за допомогою внутрішньої нормативно-правової бази; визначення параметрів економічної ефективності міжнародного співробітництва; використання методу міжнародної сертифікації, міжнародних програм; удосконалення структурно-функціональних аспектів і своєчасна організація його актуальних інституцій; аналіз і прогнозування інтернаціональних ефектів і організаційних стратегій...» [4, С.12].

В Законі України «Про вищу освіту» чітко окреслена сутність державної політики у сфері вищої школи, юридична сила нормативно-правових актів з відповідною сферою правового регулювання, особливості здійснення освітньої діяльності, правовий статус об'єктів управління вищою освітою, рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти, стандарти освітньої діяльності та вищої освіти [8].

В Указі Президента України від 25.06.2013 року № 344/2013 перспективні завдання Національної стратегії щодо «...розбудови національної системи освіти в сучасних умовах з урахуванням кардинальних змін у всіх сферах суспільного життя, історичних викликів XXI століття..., критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на розв'язанні найбільш гострих проблем, які стримують розвиток, не дають можливості забезпечити нову якість освіти, адекватну нинішній історичній епосі...» [9].

Особлива увага у розвитку вищої освіти надається «перегляду та затвердженню нового переліку професій педагогічних і науково-педагогічних працівників; розробленню стандартів вищої освіти, зорієнтованих на компетентнісний підхід, узгоджених із новою структурою освітньо-кваліфікаційних (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти та з Національною рамкою кваліфікацій; розширенню взаємодії вищих навчальних закладів з установами Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України щодо розвитку наукових досліджень у сфері вищої освіти; залученню роботодавців до співпраці з вищими навчальними закладами, зокрема, до участі у розробленні стандартів вищої освіти, організації проходження практики студентами, вирішенні питань надання першого робочого місця випускникам...» [9].

Зазначене переконує у тому, що механізми державного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні повинні мати систематичний і регульований характер, бо «... сучасна система вищої освіти не може бути осторонь інтернаціоналізації ..., ... у сучасних умовах розвитку вищої освіти в Україні особливе значення мають консолідація зусиль держави, науки і освіти у формі технологічної платформи, діяльність якої має бути направлена на активне формування механізмів державного управління інноваційним розвитком вищої освіти, експертний супровід науково-технічних і інноваційних проектів, підвищення рівня освіти в суспільстві, просування вітчизняної продукції на світовому ринку...» [13].

Стає зрозумілим той факт, що входження національної вищої школи в європейський освітній простір в умовах стрімкої інформатизації та глобалізації міжнародного середовища спонукає до підготовки фахівців з вищою освітою нової генерації, які здатні ефективно працювати в різних сферах господарчого комплексу України і не тільки.

На підставі аналізу ми дійшли висновку, що виведення вищої освіти України на рівень освіти розвинених країн світу можливе лише шляхом докорінного реформування її концептуальних, структурних та організаційних засад, проведення виваженої державної політики, розвитку механізмів та інструментів публічного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в цілому.

Певні напрямки інтернаціоналізації вищої освіти, які орієнтовані на міжнародне співробітництво, вдосконалення, забезпечення зайнятості фахівців на ринку праці, формування у випускників ВНЗ якостей і знань, необхідних за межами власної країни, проаналізовані нами та подані в таблиці 1 [3].

<i>№ з/п</i>	<i>Етапи інтеграції вищої освіти</i>	<i>Учасники</i>	<i>Програми модернізації вищої освіти</i>
1	I етап - 1950- 1975рр.	Західна Європа	Європейські програми співробітництва в сфері вищої освіти (ЮНЕСКО)
2	Створення Європейського центру з вищої освіти	Євросоюз (1974)	Старт політики «відкритих дверей» - свобода пересування студентів і викладачів
3	II етап – 1975-1986рр.	Європейський центр з розвитку професійної підготовки	Програма ЄВРІДІС
4	III етап – 1987р.	Євросоюз	Міжнародні програми: ЕРАЗМУС (мобільність вчених, викладачів і студентів), ЛЕОНАРД (професійна підготовка), ПЕТРА (стандарти професійної підготовки), ИРИС (розвиток жіночої освіти), КОМЕТТ (співпраця університетів і промисловців)
5	Меморандум Європейської комісії з освіти (1992р.)	Євросоюз	Болонський процес: <ul style="list-style-type: none"> • Зона європейської вищої освіти (1997), • Болонська декларація про розширення загального простору в галузі вищої освіти " (1999), • Створення загальноєвропейського простору вищої освіти" (2003)
6	Ідеї Болонського процесу (10 основних напрямків) до 2010 р.	Євросоюз	Створення нових програм з обміну викладачами та студентами з урахуванням потреб ринку освітніх послуг. "Еразмус" (1995р.) включений в нову програму "СОКРАТ", яка охоплює всі типи і рівні освіти.
7	Об'єднання академічного співробітництва	Брюссель	Експертиза європейських програм з освіти, сприяння контактам міжнаціональними міністерствами і службами
8	Основний акт про вищу освіту (1976р.)	Німеччина	ІВО координується Академічною службою обміну (обмін іноземними викладачами та студентами), обов'язкове вивчення німецької мови
9	Діє франко-німецький коледж вищої освіти	Лейпцизький університет	Апробація системи бакалаврату та магістратури
10	Інтеграція вищої освіти (1995р.). Французький Контекст інтернаціоналізації	Франція (обмін студентами з країнами Євросоюзу)	Створення Міжнародних навчальних програм, стикування програм третього (заключного) циклу університету і моделі бакалавр – магістр - доктор.
11	Інтернаціоналізація вищої освіти – інструмент	Японія	Короткострокові програми навчання на іноземних мовах, центри

	культурного впливу і популяризації національних духовних цінностей (з 1981 по 1995рр.)		японської мови для іноземців
12	1978-2003рр.	Китай	Спільні з іноземними партнерами заклади вищої освіти (у 2003р. 270 закладів; партнери-вузи США, Австрії, Канади, Японії, Сінгапуру, Великобританії, Франції, Німеччини)
13	1990 р. по т.ч.	Європейський Союз	Міжнародна програма «Темпус» підтримує мобільність ЗВО країн Європейського Союзу і за його межами. Програма створена з метою максимально збалансованого співробітництва та вдосконалення систем вищої освіти в державах-членах ЄС і країнах-партнерах.

Таблиця 1. Інтеграція вищої освіти через міжнародні освітні програми

Країни світу знаходяться в постійному пошуці нових підходів, теоретичного обґрунтування і впровадження в навчальний процес та наукову діяльність університетів інноваційних систем професійної підготовки студентів в контексті інтернаціоналізації вищої освіти. В економічній сфері високорозвинених держав сьогодні спостерігаються кардинальні зміни, пов'язані з формуванням інформаційного суспільства. Розвиток виробництва на основі новітніх інформаційних технологій, відповідне скорочення життєвих циклів товарів та послуг сприяють тому, що основна конкурентна боротьба переноситься все більше в наукову та освітянську сферу. Країни, які в змозі забезпечити розвиток освіти і науки, в майбутньому можуть розраховувати на провідну роль у світовій економіці, на роль лідера в багатьох галузях діяльності і протистояти тиску інших країн.

Іноземні студенти є не тільки важливим джерелом доходів для країн, а й можуть забезпечити вплив в цілому на розвиток відповідних економічних систем. Інтернаціоналізація вищої школи розвивається в напрямку встановлення комплексного міжнародного співробітництва і стає стратегічною метою не лише для університетів, а й для багатьох урядів і світового співтовариства в цілому. Очевидно, що інтернаціоналізація розширює горизонт випускників вищих шкіл, відкриває двері в різноманітні сектори ринку праці.

Перед ЗВО сьогодні стоїть завдання підготовки до діяльності в умовах інтегрованих ринків праці і освіти. Отже, як підкреслив Х. де Віт, інтернаціоналізація слід розглядати не як результат, а як засіб досягнення якості вищої освіти [1]. Вища школа має бути ринково орієнтована, потребує суттєвих змін освітніх програм, посилення професійного, спеціалізованого навчання, повинна сприяти росту обміну студентів США і Західної Європи, удосконаленню та урізноманітненню міжнародних освітніх програм.

Висновки.

Інтернаціоналізація вищої освіти сутнісно є відповідністю освіти цілям та змісту Європейського простору вищої освіти, формування якого відбувається в трьох рівнях: співробітництво між університетами; міждержавне співробітництво у форматі Болонського процесу; наднаціональний процес, що відбувається на рівні і в рамках Європейського Союзу.

У ході дослідження ми дійшли висновку, що публічне управління інтернаціоналізацією освіти в Україні необхідно удосконалювати, спрямовувати на інноваційний розвиток вищої освіти, створювати систематизований комплекс необхідних стратегій та програм, які могли б бути орієнтовані на взаємодію бізнесу, вищої освіти, адаптацію зарубіжного досвіду розвитку університетської вищої освіти та бізнес-моделей, підготовки креативних кваліфікованих кадрів; глибоко вивчати міжнародний ринок освітніх послуг.

У контексті Паризької Міністерської конференції ЄПВО (2018р.) для формування фундаментальних цінностей, що формують основу європейського простору вищої освіти (ЄПВО) і зазначені в Комюніке, мають бути створені та набути розвитку механізми публічного управління інтернаціоналізацією вищої освіти в Україні, які б уможливили та забезпечили структуровану колегіальну (експертну) підтримку (Structured peer support) моніторингу та аналізу результатів 3-циклової системи вищої освіти, Лісабонської конвенції про визнання, QA відповідно до ESG; а також інновації у навчанні та викладанні: інноваційні та інклюзивні практики, європейський форум з викладання та навчання (ЕАУ), студентоцентроване навчання та відкрита освіта у контексті «Навчання впродовж життя», підтримка ЗВО (інституційні стратегії, міждисциплінарні ОП, дуальне навчання, інтеграція ВО, досліджень та інновацій), Digitalisation (цифрова та змішана освіта, відповідні компетентності у студентів і персоналу, освітні дослідження та прогнозування), підтримка інституційних, національних та європейських ініціатив.

Список використаних джерел

1. de Wit H. (2013). Rethinking the concept of internationalisation. In Stiasny M. & Gore T. (Eds.). *Going Global: Identifying Trends and Drivers of International Education* (pp. 213–218). London: Emerald Group Publishing.
2. Knight J. *Internationalization: A Decade of Changes and Challenges* // *International Higher Education*. – 2008. – N50. – P. 6-7. American Association for Public Opinion Research. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/0/5/9/9/4/pages59945-17.php.
3. Stud.com.ua. Інтернаціоналізація вищої освіти [Електронний ресурс] / Stud.com.ua – Режим доступу до ресурсу: https://stud.com.ua/72461/pedagogika/internatsionalizatsiya_vischoyi_osviti.
4. Алієва П.І. Механізми державного регулювання міжнародного співробітництва закладів вищої освіти : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Алієва Поліна Ільхамівна, Харків. Національний університет цивільного захисту України. – Харків, 2018.– 19 с.
5. Вербицька А.В. Інтернаціоналізація як основний напрям розвитку вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. № 11 (51).
6. Мороз С.А. Інтернаціоналізація вищої освіти як складова інтеграційних процесів системи вищої освіти та фактор впливу на її якість // 2017 – [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/5489/1/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D1%8F%D0%BA%20%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B2%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%20%D0%B2%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%83%20%D0%BD%D0%B0%20%D1%97%D1%97%20%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf>
7. Нітенко О.В. Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор розвитку університету / О.В. Нітенко // *Освітологічний дискурс*. - 2015. - № 2. - С. 205-216. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/osdys_2015_2_22.
8. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014р. №1556 – VII// Відомості Верховної Ради України. – 2014. / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
9. Про Національну стратегію розвитку освіти на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013 / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
10. Програма Європейського Союзу - ERASMUS+. Паризька Міністерська конференція ЄПВО [Електронний ресурс] / Програма Європейського Союзу - ERASMUS+ // 2018 – Режим доступу до ресурсу: <https://erasmusplus.org.ua/erasmus/54-materiali-here/2144-paryzka-ministerska-konferentsiia-yepvo-ehea-ministerial-conference-paris-2018-za-pidtrymky-yek-23-240518-paryd-frantsiia.html>.
11. Радченко О. Родові ознаки категорії «механізм» в соціальних науках/ О.Радченко//Публічне управління: теорія та практика. – 2013. - №3. С.19-25.
12. Словарь иностранных слов. – 14-е изд., испр. – М.:Рус.яз., 1987. – 608с.
13. Якайтіс Інґа Бронюсівна. Механізми державного управління інноваційним розвитком вищої освіти в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Інґа Бронюсівна Якайтіс, Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу.– Івано-Франківськ : [Б.в.], 2018.– 20 с.

References

1. de Wit, H. “Rethinking the concept of internationalization”. *Going Global: Identifying Trends and Drivers of International Education* (2013): 213–218. London: Emerald Group Publishing. Print.
2. Knight, J. “Internationalization: A Decade of Changes and Challenges”. *International Higher Education* 50 (2008). Web. 15 Apr. 2018 <http://www.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/0/5/9/9/4/pages59945-17.php>.
3. Internationalization of higher education [Internatsionalizatsiya vyshchoyi osvity]. Web. 08 Apr. 2018 <https://stud.com.ua/72461/pedagogika/internatsionalizatsiya_vischoyi_osviti>.
4. Aliyeva, P.I. “Mechanisms of Public Regulation of International Cooperation of Higher Education Institutions [Mekhanizmy derzhavnoho rehulyuvannya mizhnarodnoho spivrobitnytstva zakladiv vyshchoyi osvity].” Abstract Diss. ... PhD in Public Administration. Kharkiv, (2018): 19. Print.

5. Verbytska, A.V. "Internationalization as the main direction of higher education development [Internatsionalizatsiya yak osnovnyy napryam rozvytku vyshchoyi osvity]." *Molodyy vchenyy* 11 (51) (2017): 160–164. Print.
6. Moroz, S.A. "Internationalization of higher education as a component of the integration processes of the higher education system and a factor influencing its quality [Internatsionalizatsiya vyshchoyi osvity yak skladova intehratsiynyykh protsesiv systemy vyshchoyi osvity ta faktor vplyvu na yiyi yakist]." (2017). Web. 1 Apr. 2018 <<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/5489>>.
7. Nikitenko O.V. "Internationalization of higher education as a factor of university development [Internatsionalizatsiya vyshchoyi osvity yak faktor rozvytku universytetu]." *Osvitlohichnyy dyskurs* 2 (2015): 205–216. Print.
8. Ukraine. Verkhovna Rada of Ukraine. On Higher Education: Law of Ukraine №1556, July 01, 2014. Web. 30 Mach. 2018 <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>>.
9. Ukraine. Verkhovna Rada of Ukraine. On the National Strategy for the Development of Education until 2021: Decree of the President of Ukraine № 344/2013, June 25, 2013. Web. 11 Mach. 2018 <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>>.
10. European Union Program ERASMUS+. The EHEA Paris Ministerial Conference (2018). Web. 5 Apr. 2018 <<https://erasmusplus.org.ua/erasmus/54-materiali-here/2144-paryzka-ministerska-konferentsiia-yepvo-ehea-ministerial-conference-paris-2018-za-pidtrymky-yek-23-240518-paryd-frantsiia.html>>.
11. Radchenko, O. "Generic attributes of the category "mechanism" in the social sciences [Generic attributes of the category "mechanism" in the social sciences]." *Public administration: theory and practice* 3 (2013): 19–25. Print.
12. Dictionary of foreign words [Slovar' inostrannykh slov]. 14th ed. Moscow: Russkiy Yazyk, 1987. Print.
13. Yakaytis, I.B. "Mechanisms of Public Administration for the Innovative Development of Higher Education in Ukraine [Mekhanizmy derzhavnogo upravlinnya innovatsiynym rozvytkom vyshchoyi osvity v Ukrayini]." Abstract Diss. ... PhD in Public Administration. Ivano-Frankivsk, (2018): 20. Print.

Shevchenko Sergiy Oleksiyovych
Doctor of Public Administration, Full Professor,
Honoured education worker of Ukraine.

(Head of Department of management and administration of Dnipropetrovsk state university of internal affairs)

PUBLIC ADMINISTRATION OF HIGHER EDUCATION OF INTERNATIONALIZATION IN UKRAINE: ESSENCE, CONTENT AND DIRECTIONS OF IMPLEMENTATION

The article deals with the essence and the content of state management of internationalization of the higher education in Ukraine, the direction of development the proper mechanisms, the cooperation of the participants of the European space of higher education in context of Paris Ministry conference (2018), directions of state regulation of international cooperation of the establishments of higher education in Ukraine as a participant of global European educational space.

It actualizes the necessity of the creation and development of mechanisms of public management of internationalization of higher education in Ukraine which will make it possible and provide the formation of fundamental values which form the base of the European space of higher education.

It clarifies the essence of internationalization of higher education, the tools of realization of mechanisms of state government of innovation development of higher education, the main factors of improvement of institute mechanism of state regulation of internationalization of higher education in Ukraine.

It clarifies certain stages of integrations of higher education through international educational programs.

Key words: higher education, internationalization, European space of higher education, state government of internationalization of higher education, mechanism and tools of state government, international cooperation.